

3. EU-retshjælpskonventionen

EU-retshjælpskonvention er inddelt i 5 afsnit. Afsnit I indeholder almindelige bestemmelser (artikel 1 til 7). Afsnit II indeholder bestemmelser om anmodninger om visse særlige former for gensidig retshjælp (artikel 8 til 16). Afsnit III indeholder bestemmelser om aflytning af telekommunikation (artikel 17 til 22). Afsnit IV indeholder bestemmelser om beskyttelse af personoplysninger (artikel 23). Afsnit V indeholder afsluttende bestemmelser (artikel 24 til 30).

Afsnit I indeholder bestemmelser om forholdet til andre konventioner om gensidig retshjælp (artikel 1), om bestemmelser, der vedrører Schengen-reglerne (artikel 2), om sager, i forbindelse med hvilke der også skal ydes gensidig retshjælp (artikel 3), om formkrav og fremgangsmåde ved udførelse af anmodninger om gensidig retshjælp (artikel 4), om fremsendelse og forkyndelse af retsdokumenter (artikel 5), om fremsendelse af anmodninger om gensidig retshjælp (artikel 6) og om spontan udveksling af oplysninger (artikel 7).

Afsnit II indeholder bestemmelser om tilbagelevering (artikel 8), om midlertidig overførelse af frihedsberøvede personer med henblik på efterforskning (artikel 9), om afhøring ved hjælp af videokonference (artikel 10), om afhøring af vidner og sagkyndige ved hjælp af telekonference (artikel 11), om kontrollerede leverancer (artikel 12), om fælles efterforskningshold (artikel 13), om diskrete undersøgelser (artikel 14), om strafferetligt ansvar (artikel 15) og om civilretligt ansvar (artikel 16).

Afsnit III indeholder bestemmelser om myndigheder, der er kompetente til at beordre aflytning af telekommunikation (artikel 17), om anmodninger om aflytning af telekommunikation (artikel 18), om aflytning af telekommunikation på en medlemsstats eget område gennem tjenesteudbydere (artikel 19), om aflytning af telekommunikation uden teknisk assistance fra en anden medlemsstat (artikel 20), om afholdelse af teleoperatørens udgifter (artikel 21) og om bilaterale aftaler (afsnit 22).

Afsnit IV indeholder bestemmelser om beskyttelse af personoplysninger (artikel 23).

Afsnit V indeholder bestemmelser om erklæringer (artikel 24), om forbehold (artikel 25), om geografisk anvendelse (artikel 26), om ikrafttræden (artikel 27), om nye medlemsstats tiltrædelse (artikel 28), om ikrafttræden i Island og Norge (artikel 29) og om depositar (artikel 30).

Nedenfor vil konventionens enkelte bestemmelser blive gennemgået, og der vil blive redegjort for, i hvilket omfang konventionens bestemmelser nødvendig-

gør en ændring af de gældende danske regler på området. I pkt. 3.6 vil der endvidere blive redegjort for spørgsmålet om EF-domstolens fortolkningskompetence.

Lovændringer skønnes at være påkrævet som følge af EU-retshjælpskonventionens artikel 9 (om midlertidig overførelse af frihedsberøvede personer med henblik på efterforskning), artikel 10 (om afhøring ved hjælp af videokonference), artikel 11 (om afhøring ved hjælp af telefonkonference), artikel 15 (om strafferetligt ansvar), artikel 16 (om civilretligt ansvar) og artikel 18 til 20 (om aflytning af telekommunikation). Der henvises herom til pkt. 3.2.2, 3.2.3, 3.2.7, 3.2.8 og 3.3.

3.1. Konventionens almindelige bestemmelser (Afsnit I, artikel 1 til 7)

3.1.1. Forholdet til andre konventioner om gensidig retshjælp (artikel 1)

Det følger af artikel 1, at EU-retshjælpskonventionen har til formål at supplere bestemmelserne i og lette anvendelsen mellem Den Europæiske Unions medlemsstater af de internationale instrumenter vedrørende gensidig retshjælp i straffesager, der er nævnt i stk. 1. Det drejer sig om 1959-konventionen og 1978-tillægsprotokollen hertil. Det drejer sig endvidere om Schengen-konventionen (se lov nr. 418 af 10. juni 1997 og bekendtgørelse nr. 1366 af 20. december 2000). Det drejer sig endelig om den såkaldte Benelux-traktat, der alene gælder mellem Belgien, Luxembourg og Holland.

Som nævnt supplerer EU-retshjælpskonventionen de instrumenter, der er nævnt i stk. 1. Det betyder, at konventionen ikke i sig selv kan anvendes som grundlag for fremsættelse af en anmodning om gensidig retshjælp. Det betyder endvidere, at de instrumenter, der er nævnt i stk. 1, fortsat gælder fuldt ud (se dog konventionens artikel 2, stk. 2). Det betyder endelig, at konventionens bestemmelser har forrang, hvis der er uoverensstemmelse mellem de instrumenter, der er nævnt i stk. 1, og konventionens bestemmelser.

Det følger af stk. 2, at EU-retshjælpskonventionen ikke berører anvendelse af de bestemmelser i bilaterale eller multilaterale aftaler mellem medlemsstaterne, der sikrer medlemsstaterne gunstigere ordninger for gensidig retshjælp, eller anvendelsen af arrangementer om gensidig retshjælp i straffesager på grundlag af overensstemmende lovgivning eller særlige ordninger, som hjemler gensidig gennemførelse af retshjælpsforanstaltninger på deres respektive områder. Det betyder bl.a., at konventionen ikke berører anvendelsen af den nordiske overenskomst af 26. april 1974